

TANTÁRGYI ADATLAP

ÉRVELÉSTECHNIKA-LOGIKA

BMEGT41A300

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

ÉRVELÉSTECHNIKA-LOGIKA

Azonosító

BMEGT41A300

A tantárgy jellege

kontakórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

éremjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Egres Dorottya	egyetemi adjunktus	egres.dorottya@gtk.bme.hu
----------------	--------------------	---------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Gazdálkodási és menedzsment alapszak 2021/22/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **0**

Szak: **Műszaki menedzser alapszak 2015/16/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **2**

Szak: **Műszaki menedzser alapszak 2017/18/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **2**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2018/19/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **2**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2020/21/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **2**

Szak: **Pénzügy és számvitel alapszak 2019/20/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **2**

Szak: **Gazdálkodási és menedzsment alapszak 2018/19/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **0**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2022/23/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **2**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.05.31.) az 580393/12/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.05.31-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kurzus legfőbb célja az argumentációs készségek fejlesztése és kritikai attitűd kialakítása érveléselemzési eszköztárak elsajátítása által. A racionális és a törvényszéki tárgyalás típusú viták, eszköztáraik megismerése, érvelési gyakorlatok értékelése különböző vitatípusok mentén.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
2. Ismeri a szakterülethez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
3. Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
4. Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
5. Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

Képesség

1. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
2. Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
3. Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati hátteret, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
4. Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

Attitűd

1. Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
2. Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
3. Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
4. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

Önállóság és felelősség

1. Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
2. Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
3. Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
4. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
5. A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
6. Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezetten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Oktatásmódszertan

Előadások, elemzési gyakorlatok, projektfeladatok, önálló és csoportos munkavégzés, offline és online kommunikáció írásban és szóban.

Tanulástámogató anyagok

- Aronson, Elliot – Anthony R. Pratkanis (1992): A Rábeszélőgép. Élni és visszaélni a meggyőzés mindennapos mesterségével. Budapest: AB OVO Kiadói Kft.
- Bognár, László – Forrai, Gábor (2004): Esszéírás és Informális logika. Miskolc:
- <http://www.uni-miskolc.hu/~bolantro/informalis/index.html>
- Margitay, Tihamér. (2007): Az érvelés mestersége. Érvelések elemzése, értékelése és kritikája. Budapest: Typotex. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011-0001-526_margitay_az_erveles/adatok.html
- Smith, Eliot R. – Diane Mackie (2005): Szociálpszichológia. Budapest: Osiris Kiadó.
- Zentai, István (1998): A meggyőzés útjai. A mindennapi élet meggyőzéspszichológiája. Budapest: Typotex.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése Két részteljesítmény értékelés (1-2. ZH). Az érdemjegy megszerzésének feltétele, hogy a szorgalmi időszakban legalább az egyik részteljesítmény értékelés eredménye elégtelennél jobb legyen, valamint a pótlási időszak végéig mindkét részteljesítmény értékelés eredménye (az esetleges pótlások és javítások után) elégtelennél jobb legyen.

Teljesítményértékelési módszerek

Részteljesítmény értékelés (1-2. ZH): a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában, a dolgozat alapvetően a megszerzett ismeretek alkalmazására fókuszál, így a problémafelismerést és önálló kritikai elemzést helyezi a középpontba, az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt és a rendelkezésre álló munkaidőt a tantárgy előadója határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. részteljesítmény értékelés (1. ZH): 50
- 2. részteljesítmény értékelés (2. ZH): 50
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	86–90
Jó	70–85
Közepes	56–69
Elégséges	40–55
Elégtelen	39

Javítás és pótlás

A kettő részteljesítmény értékelés (1-2. ZH) pótlására vagy javítására a pótlási héten van lehetőség. Pótlásra az jogosult, aki a kettő részteljesítmény értékelésből (1-2. ZH) legalább egyet elsőre és legalább elégségesre teljesít. Egy részteljesítmény értékelés (1/2. ZH) maximum egyszer pótolható.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
félévközi készülés a gyakorlatokra	0
felkészülés a teljesítményértékelésekre	32
házi feladat elkészítése	0
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	30
vizsgafelkészülés	0
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.05.08.) az 580379/2/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.05.08-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

1 Az érvelés szerepe a befolyásolás és a manipuláció során. Meggyőzés, a manipuláció típusai, előnyei és hátrányai és az észlelés. Az érveléstechnika tárgya. A vita fogalma, vita típusai: veszekedés, törvényszéki tárgyalás, üzleti tárgyalás, racionális vita. A vita célja és eszközei. Erősség, hatásosság. Az attitűd aspektusai, mérése és funkciói. Szisztematikus- és heurisztikus feldolgozás. Érvelés és vita. Az érvelés fogalma. Állítás, premissza, konklúzió. Az érvelés rekonstrukciója. Hol vannak, és hol nincsenek érvelések? Mellékes megjegyzések, hiányos következtetések. Internális, externális kritika. Induktív érvek. Induktív érvek értékelése. Analógiás érvek. Gyakori induktív érvelési hibák. Retorika. A retorikai helyzet jellemzői és elemzési szempontok. Éthosz, pátoz, logosz. Tipikus retorikai hibák. Testbeszéd, nonverbális kommunikáció alapok. Érvelési hibák. I. Együttműködési alapelvek, Racionális vita szabályai. Érvelési hibák: hamis dilemma, körbenforgó érvelés, csúszós lejtő érvelési hiba, álláspont illegitim megváltoztatása, szalmabáb érvelés, árnyékbokszolás, kibújás a bizonyítás terhe alól, nem tudásra apellálás stb. Érvelési hibák. II. Érzelmekre apellálás: szájalomra apellálás, fenyegetésre apellálás, jutalomra hivatkozás, közvélekedésre apellálás, „más is ezt csinálja”. A hitelességet érintő érvelési hibák: személyeskedés, a személy lejáratása, a személy elfogultságára hivatkozás, a személy inkompetenciájára hivatkozás, válasz a személyeskedésre. Tekintélyre hivatkozás: rossz hivatkozás, egyoldalú hivatkozás, a szakértő félreértelmezése, azonosíthatatlan hivatkozás, a tekintélyre hivatkozó érvelések kritikája. Aszimmetrikus vitahelyzetek. A kérdés-felelet szabályai. A kérdések elemzése. Hibás, veszélyes kérdések. Túl általános, túl sokat állító, agresszív, komplex és hipotetikus kérdések. Egyenes és indirekt válasz, mellébeszélés. A nyilvános válaszadás technikái. Érvelés nyilvános térben. Médiaszereplők fellépései a publikum előtt. Videóelemzések. Vitaóra. Az érveléstechnikai ismeretek gyakorlati alkalmazása.

További oktatók

Csordás Hédi Virág, egyetemi tanársegéd hedi.csordas@gtk.bme.hu

Elek Nikolett egyetemi tanársegéd nikolett.elek@gtk.bme.hu

Geng Viktor doktorandusz geng.viktor@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.